

ikke være saa længe, inden den afgiver Betænkning. Der maa vel deri kunne siges at ligge et Varsel om, at et Forslag fra Partiet Venstres Side, der vil medføre i hvert Fald meget betydelige Indskrænkninger i Militærvæsenet og Militæruddgifterne, nu er nær forestaaende. Udtalelsen er ganske vist holdt i stor Almindelighed, men dette, at det „antagelig ikke vil være længe“, maa dog bygge paa noget. Ved denne Lejlighed vilde det naturligvis ogsaa være af Interesse at høre Udtalelser om selve Regeringens Syn paa Sagen, Udtalelser saavel af den højtærede Forsvarsminister som af den højtærede Statsminister. I hvert Fald synes det efter de Udtalelser, det ærede Medlem Hr. Brorsen fremkom med, som om Venstre er enigt med os i, at der ikke skal ventes paa Forslag eller Henstillinger fra Folkeforbundets Raad med Hensyn til Indskrænkninger i dansk Militærvæsen.

Hvilken Grund skulde der vel ogsaa kunne anføres for at tøve og paa ubestemt Tid vedblive at bære de urimelig store Militæruddgifter? Fra Folkeforbundets Raad kan der kun komme Forslag om Indskrænkninger i Militærvæsenet. Det er paalagt Folkeforbundets Raad at fremkomme med saadanne Henstillinger eller Forslag til Afgørelse af vedkommende Lands forfatningsmæssige Myndigheder. Vi handler da i Samklang med Forbundspagtens Aand og Tanke, naar vi af egen Drift gaar i Gang med en kraftig Reduktion af vort Militærvæsen uden at vente, til vi faar direkte og udtrykkelig Paamindelse derom. Det nordiske interparlamentariske Delegeretmøde, som fandt Sted i Kristiania i August Maaned i Aar, vedtog en Resolution, som netop gik i den Retning, en Resolution, hvorimod kun to danske Politikere stemte, to Medlemmer af det konservative Folkeparti; ellers stemte alle de danske delegerede for den. Den gik ud paa en Opfordring til Staterne om snarest muligt at træffe Beslutning om vidtgaaende Indskrænkninger i det bestaaende Militærvæsen.

Man vil lægge Mærke til, at denne Opfordring, som Delegeretmødet fremsatte, var ikke en Opfordring til Folkeforbundets Raad om snart at komme med disse Forslag og Henstillinger, men det var en Opfordring til de enkelte Stater om hver for sig at tage Initiativet og ikke vente paa Folkeforbundsraadets Henstillinger i den Retning. Naar vi for vort Lands Vedkommende lader denne Resolution ske Fyldest, udfører vi en Pionertjeneste, der er naturlig for Smaa-staterne i

Arbejdet for at faa Bugt med Militarismen; og netop nu, da Folkeforbundets Delegeretforsamling for første Gang kaldes til Møde, er en saadan Pionertjeneste særlig paakrævet og af særlig Betydning. Det kunde en Tid se ud, som om Folkeforbundets Raad skulde hævde Stillingen som Forbundets øverste og bestemmende Myndighed. Man begyndte endogsaa saa smaat at ymte om, at Delegeretforsamlingen rimeligvis slet ikke vilde blive indkaldt. Men de verdenspolitiske Forhold har bevirket, at Raadet selv er blevet klar over, at det ikke ved egne Kræfter kan magte Situationen, men at Folkeforbundet maa have en bredere Basis at hvile paa, og en saadan bredere Basis kan kun tilvejebringes ved Hjælp af Delegeretforsamlingen.

Det vilde være ganske ufornødent i dette høje Ting at komme ind paa en nærmere Omtale af, hvordan Raadet og Delegeretforsamlingen er sammensatte. Selvfølgelig gaar jeg ud fra, at alle Medlemmer er nøje bekendte dermed, og som Følge deraf vil ogsaa alle være paa det rene med, at Raadet er Stormagtsprivilegiernes Hjemsted. Man kunde sige, det repræsenterer det, man forstaaer ved et privilegeret Førstekammer. Men for Delegeretforsamlingens Vedkommende stiller Forholdet sig ganske anderledes. Delegeretforsamlingen er bygget paa Ligeberettigelsens Grundsætning; store og smaa Stater har lige Repræsentation og hver kun een Stemme. Der er al Grund til, naar man i øvrigt er tilbøjelig til næsten ved enhver Lejlighed at fremhæve de store Brøst og Mangler, der klæber ved denne første Verdensgrundlov, Forbundspagten — og saadanne Brøst og Mangler er vi alle paa det rene med foreligger i rigelig Mængde —, at glæde sig over, at Stormagterne for Delegeretforsamlingens Vedkommende anerkender Ligeberettigelsens Grundsætninger. Det er et Moment, der fortjener at fremhæves, og som fortjener den højeste Paaagtning. Netop paa Grund af denne Sammensætning har Delegeretforsamlingen Betingelser for at udvikle sig til et virkeligt Verdensparlament, et Verdensparlament, der skal bæres oppe af en verdensomfattende offentlig Mening; og denne vil det naturligvis i en ganske anderledes Grad kunne tilvejebringe end Raadet. Det, der har været i Vejen for Raadets Vedkommende, er netop det, som jeg før sagde, at det ingen bred Basis havde, det havde egentlig intet at falde tilbage paa. Det er Erkendelsen heraf fra Raadets egen Side, der